

ปัจจัยทำนายการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ได้รับการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม

บทคัดย่อ

การศึกษาเชิงบรรยายครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียมและปัจจัยทำนายการทำหน้าที่ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้คุณสมบัติตามเกณฑ์ จากผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ณ แผนกผู้ป่วยนอก หน่วยไตเทียม ของโรงพยาบาล จำนวน 5 แห่ง ในจังหวัดเชียงราย คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 130 ราย เมื่อรวบรวมข้อมูลพบว่ามีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 120 ราย เท่านั้นที่ตอบแบบสอบถามครบ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ได้แก่ แบบสอบถามการทำหน้าที่ด้านร่างกาย แบบสอบถามการรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคม และแบบสอบถามการรับรู้สมรรถนะแห่งตน วิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ Multiple Logistic Regression Analysis

ผลการศึกษา พบว่า มีความสามารถในการทำหน้าที่ในระดับน้อย ร้อยละ 53.33 รองลงมา มีความสามารถในการทำหน้าที่ในระดับมาก ร้อยละ 33.34 และ มีความสามารถในการทำหน้าที่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 13.33 ตามลำดับ วิเคราะห์ปัจจัยทำนายการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โดยใช้ Multiple Logistic Regression Analysis นำเสนอค่าความสัมพันธ์ด้วย odds ratio (OR) และช่วงความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 (95% CI) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 พบว่า ผู้ที่มีระดับการรับรู้สมรรถนะแห่งตนสูง มีความสามารถในการทำหน้าที่ด้านร่างกายเพิ่มขึ้น 2.87 เท่า เมื่อเทียบกับผู้ที่มีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนน้อย [OR 2.864 (95% CI, 1.202-6.824), p 0.017] การรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคมในภาพรวม ไม่สามารถทำนายการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (p 0.355) แต่เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า การรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร เป็นปัจจัยทำนายการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม โดยผู้ที่มีระดับการรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสารสูง มีความสามารถในการทำหน้าที่ด้านร่างกายเพิ่มขึ้น 9.24 เท่า เมื่อเทียบกับผู้ที่มีการรับรู้แรงสนับสนุนทางสังคมน้อย [OR 9.236 (95% CI, 2.937-29.040), p 0.000]

ผลการศึกษาครั้งนี้ แสดงให้เห็นว่าการรับรู้สมรรถนะแห่งตน ทำนายการทำหน้าที่ของผู้ป่วยไตวายเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม ดังนั้น พยาบาลในหน่วยไตเทียมควรพัฒนาโปรแกรมการส่งเสริมการรับรู้สมรรถนะแห่งตนสำหรับผู้ป่วยกลุ่มนี้ เพื่อเพิ่มความสามารถในการทำหน้าที่ของผู้ป่วยซึ่งมีผลให้คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยดีขึ้น

Predicting factors in functional ability among persons with end stage renal disease receiving hemodialysis

ABSTRACT

The purpose of this descriptive study was to examine predicting factors in functional ability among persons with end stage renal disease receiving hemodialysis. The appropriate sample size from sample calculation were 130 patients but some respondents were not complete so that sample size in this study were 120 patients who receiving hemodialysis treatment at outpatient department from five hospitals in Chiangrai province; Chiangrai Prachanukroh hospital, Maechan hospital, Phan hospital, Fort Mengraimaharaj hospital, and Kasemrad Sriburin hospital. The sample size was chosen with purposive sampling technique. Data collection based on questionnaire. All data were analyzed by Multiple Logistic Regression Analysis.

The result indicated that patients receiving hemodialysis have mild level of physical functional ability, perceived social support, and self efficacy score (53.33, 52.50 and 63.33 respectively). Analyzed predicting factors in functional ability among persons with end stage renal disease receiving hemodialysis with Multiple Logistic Regression Analysis found that patients who has high level of self efficacy score also has high level of functional ability [OR 2.864 (95% CI, 1.202-6.824), p 0.017] and patients who has high level of self efficacy score also has high level of functional ability [OR 9.236 (95% CI, 2.937-29.040), p 0.000].

The recommendation is that self efficacy score predict functional ability in patients who receiving hemodialysis so that hemodialysis nurse should develop program for promote self efficacy aim to promote functional ability in patients who receiving hemodialysis.